

Landbruket i Aust-Agder-kommunene

Risør

Kommunen har hatt stor nedgang i antall jordbruksbedrifter. En del jordbruksarealer har krevende arrondering.

Gjerstad

Gjennomsnittsåreal per jordbruksbedrift er stort. Det har vært liten hogstaktivitet i kommunen i forhold til ressursgrunnlaget de senere årene. Dette har også gått ut over investeringsnivået i ungslogen. Denne trenden ble snudd i 2014 med økning i både hogst og skogkultur.

Vegårshei

Vegårshei er fremste skogbygda i fylket. Skogeierna i kommunen har høyest avvirkning og ungslogpleieaktivitet sett i forhold til produktivt skogareal gjennom mange år. Enkeltbedrifter gir stor produksjon av svinekjøtt. Det har vært stor nedgang i jordbruksareal i drift. Kommunen er minst i fylket i jordbruksareal og areal per bedrift. Ofte tar ingen andre over jorda når en bedrift slutter. Gjengroing er en utfordring med få grovfôrdyr i forhold til arealet.

Tvedestrand

Jordbruksareal og antall jordbruksbedrifter holder seg stabilt. Det er stor produksjon av svinekjøtt. Skogeierna har holdt en jevn, brukbar skogaktivitet gjennom mange år.

Åmli

Jordbruket er ei stor og viktig næring i kommunen med sau, mjølk, storfekjøtt og korn. Ein del jordbruksareal er godt arrondert, og i gjennomsnitt er jordbruksbedriftene store i areal. Eit nytt fellesbeite er nydyrka i 2013/2014. Åmli er den største skogkommunen i fylket i arealressursar. Skognæringa slit no med å oppretthalda eit berekraftig avverkingskvantum og tilstrekkeleg investeringsnivå i ungslogen.

Froland

En del av jordbruksbedriftene er små i areal og driver ekstensivt.

Tradisjonelt er Froland en meget aktiv skogkommune som normalt topper skogbruksstatistikken i fylket. Den har slitt med å oppretthalde nivået de siste to årene. Kommunen har også utfordringer i å fornye / bygge om den eldre delen av skogsveinettet.

Arendal

Arendal er fylkets neste største jordbrukskommune. Den er størst i fylket innen melk, storfekjøtt og kylling. Det er press på god dyrka jord i bynære strøk. Skogeierna har holdt en høy skogkulturaktivitet gjennom mange år.

Grimstad

Grimstad er fylkets største jordbrukskommune med betydelig omsetning og sysselsetting innen grøntproduksjonene. Kommunen er også stor innen melk, storfekjøtt, svin og fjørfe. Det er press på god dyrka jord i bynære strøk. Omdisponering av Tønnevoldjordet til campus-park gir stort utslag i statistikken. Det har vært høy aktivitet innen hogst og skogplanting de siste årene, spesielt etter siste områdetaksering. Investeringer i ombygging av skogsveier har også vært store siden 2012.

Lillesand

Lillesand er en middels stor jordbrukskommune med noen bedrifter som satser. Det er press på god dyrka jord i bynære strøk. Lillesand er fylkets eikeskogkommune.

Birkenes

Birkenes er tredje største jordbrukskommunen i fylket. Jordbruksarealet er stabilt nå, men det er fare for gjengroing framover med lavt dyretall i forhold til grovfôrarealet. Birkenes er skogplantekommunen. Det har vært stabil høy aktivitet både på hogst, planting og ungslogpleie gjennom mange år. Skognæringen i kommunen konkurrerer som regel om den årlige topplasseringen.

Iveland

Iveland har en del melkeproduksjon. Jordbruksarealet i kommunen har økt som følge av nydyrking og nye innmarksbeiter. I kommunen utnytted ikke skogressursene optimalt. Det er liten avvirkning og beskjedene skogkulturinvesteringer. Tømmertransporten har også problemer på grunn lav standard både på det private skogsbilveinettet og det kommunale veinettet.

Evje og Hornnes

Evje og Hornnes er fjerde største jordbrukskommune i fylket med en del sau, storfekjøtt og melk. Jordbruksarealet er stabilt. Skogbruket i kommunen kjennetegnes av lette driftsforhold og kvalitetsfuru. Dette har gitt et mer konjunkturpreget skogbruk enn ellers i fylket med store svingninger i hogstkvantumet.

Bygland

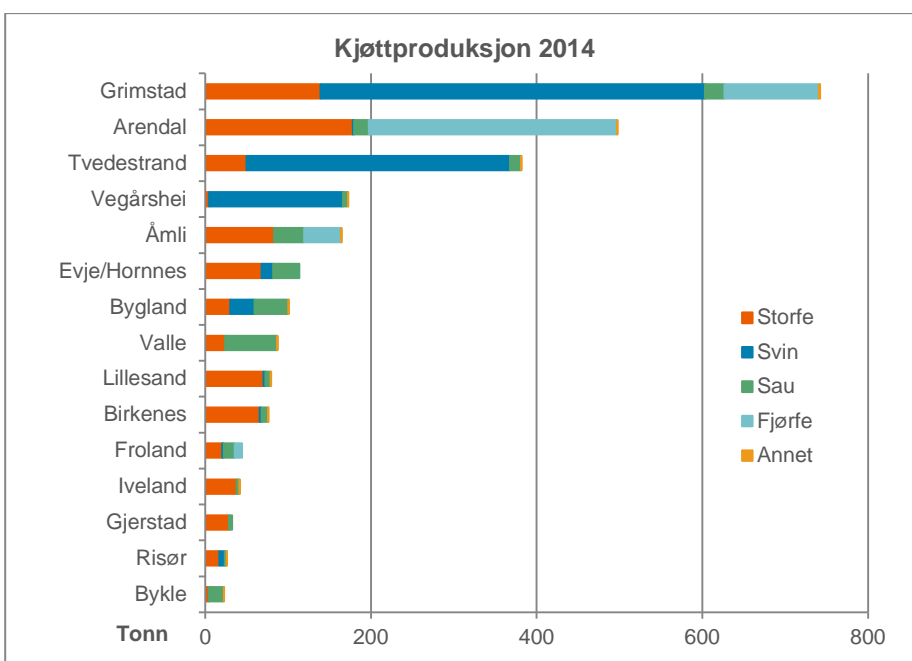
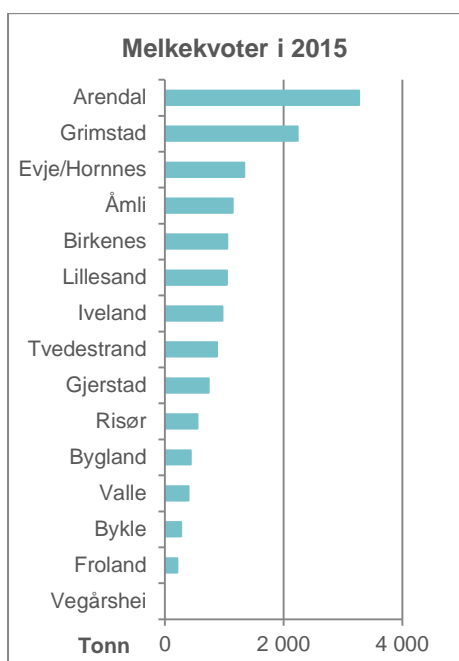
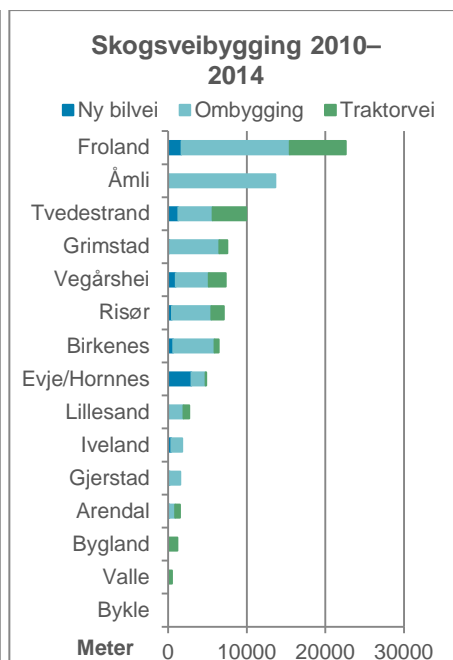
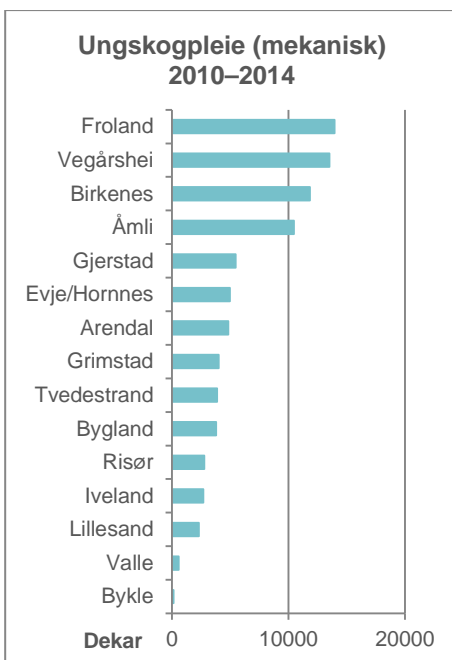
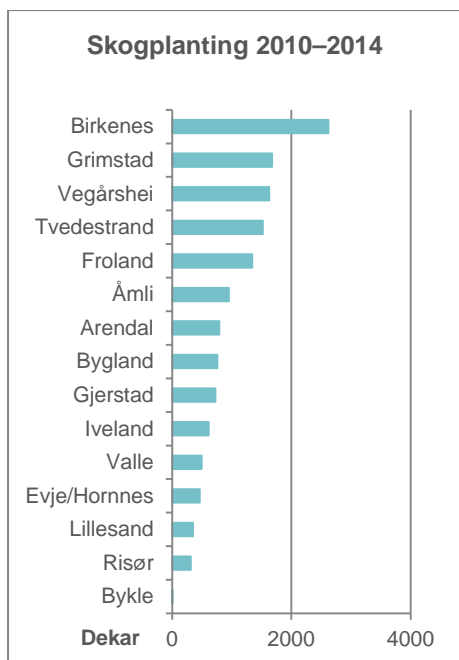
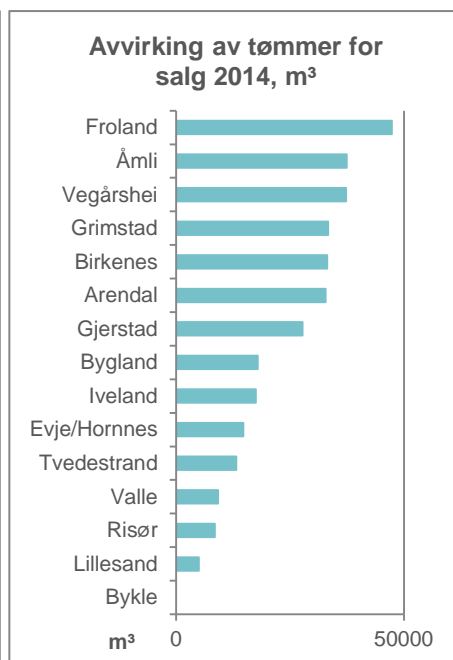
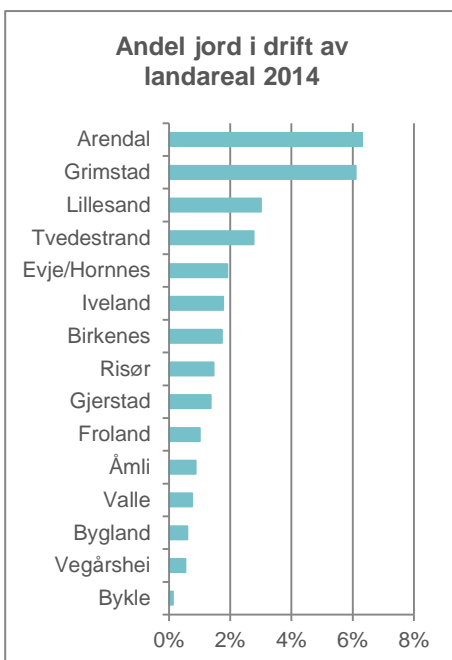
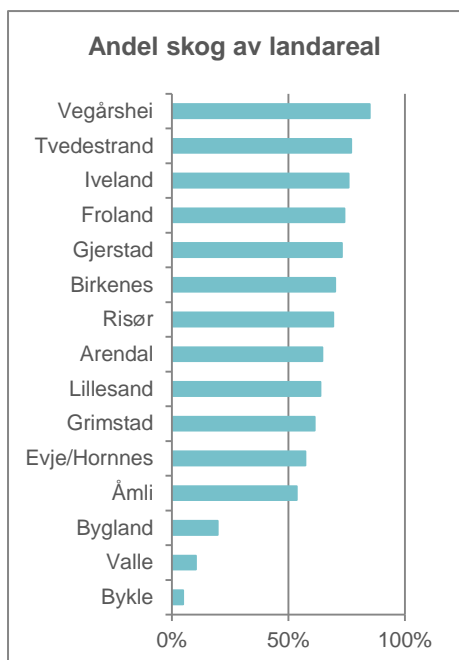
Bygland er nest størst i fylket innan sau og økologisk areal. Ein del grovfôrareal i kommunen er noko ekstensivt drive. Bygland har bra med utmarksbeiteressursar. Kommunen har den høgaste gamalskogandelen i fylket med mykje gamal gran. Hogstkvantumet bør aukast.

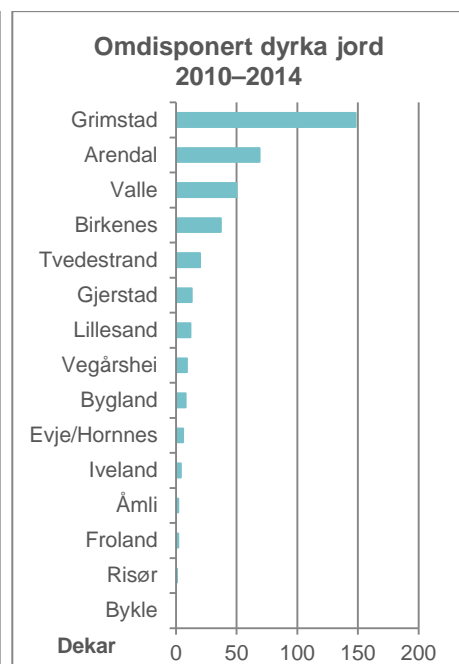
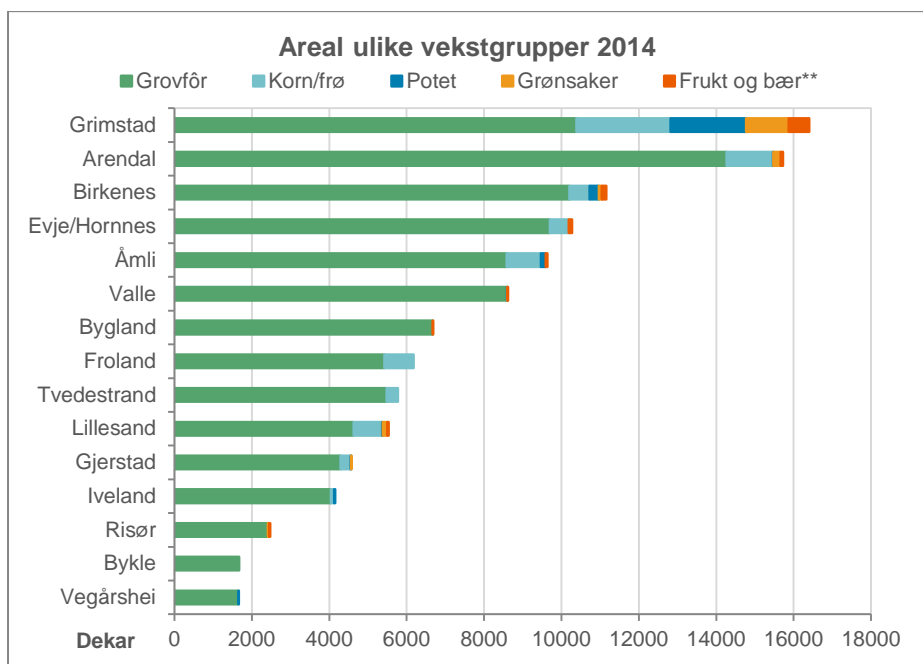
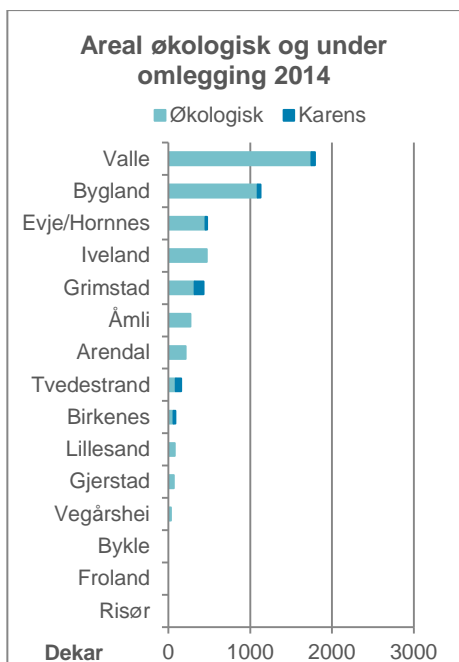
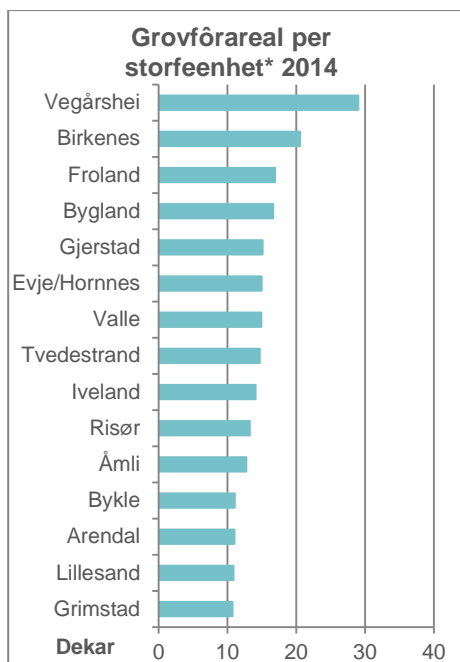
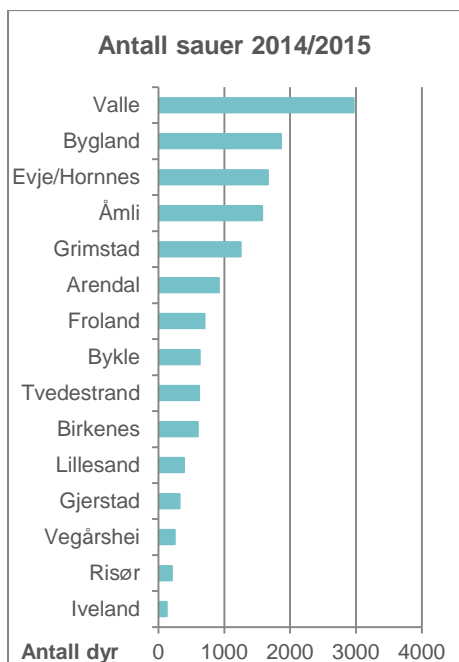
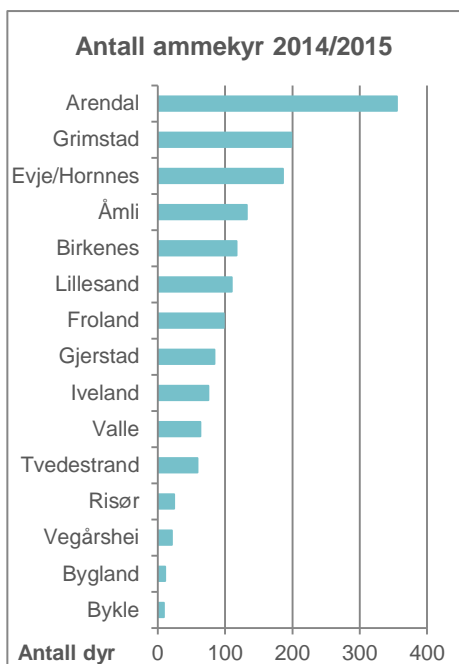
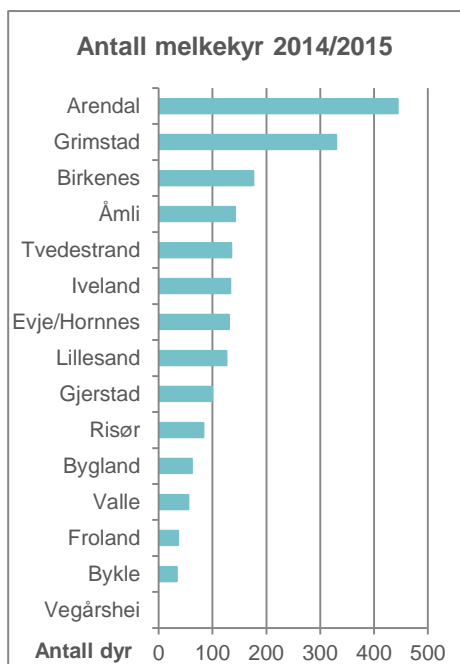
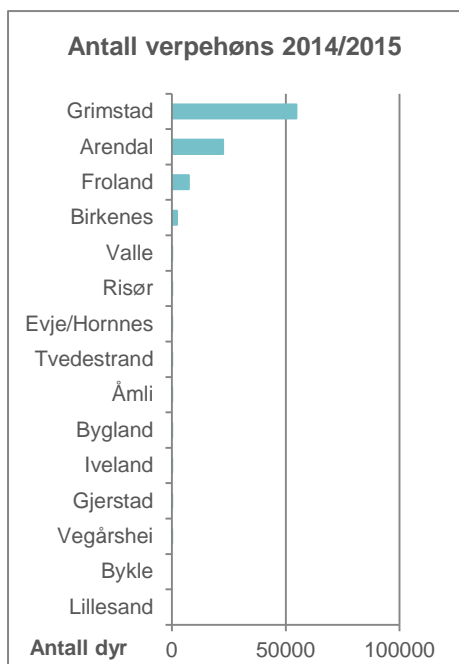
Valle

Valle er fylkets største sauekommune og størst innan økologisk areal. Mykje av grovfôrarealet er ekstensivt drive, særleg ein del av det økologiske arealet. Auka avlingar ville gitt betre økonomi. Kommunen har stort areal utmarksbeite med om lag like mange Rogalandsauer som eigne sauer. Kommunen har eit stort potensiale for hogst av gamal granskog som ikkje vert nytta.

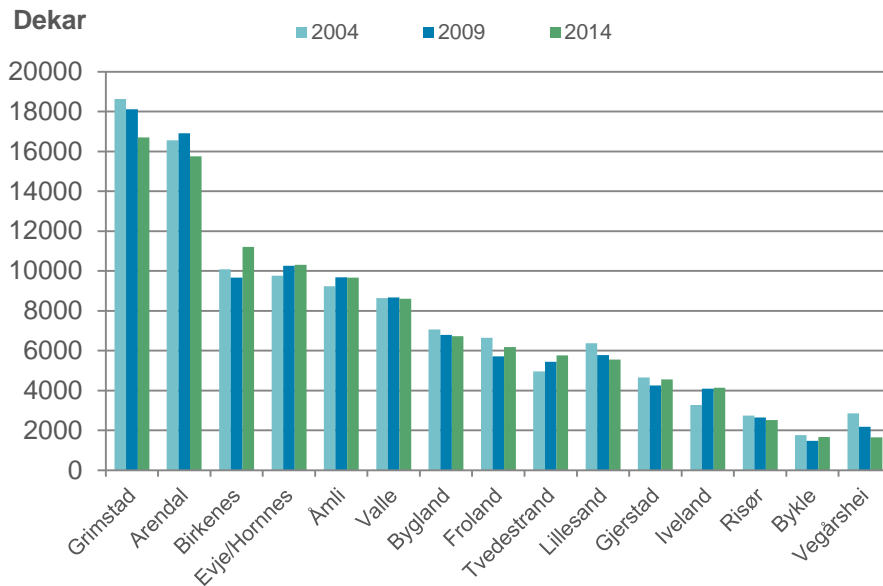
Bykle

Bykle er ein fjellkommune med stort areal utmarksbeite, også med en del sauer frå Rogaland. Bykle har færrest jordbruksbedrifter i fylket og er nest minst i innmarksareal i drift.

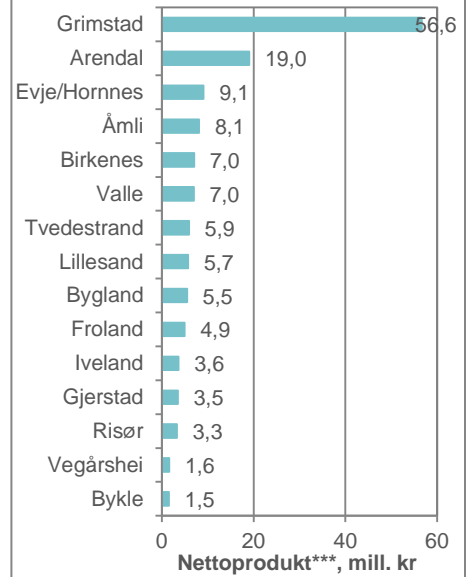




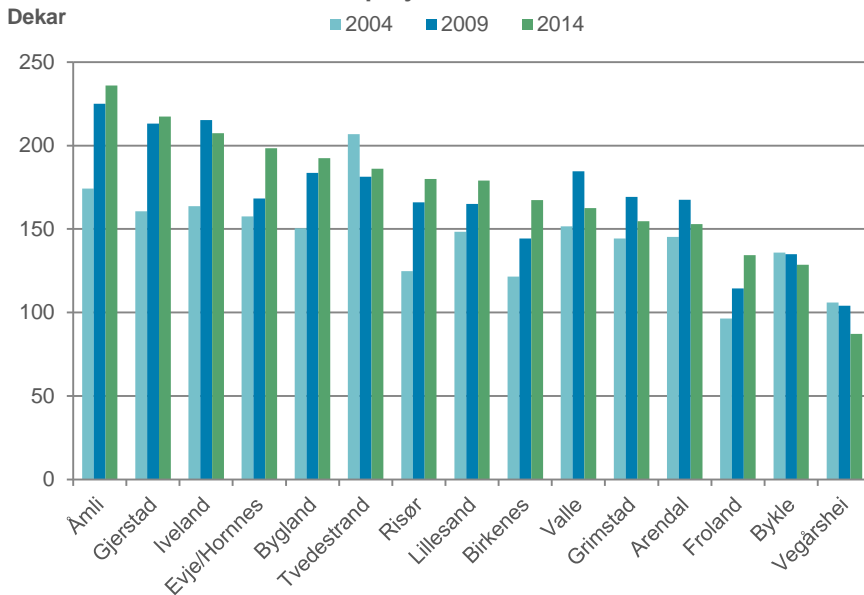
Dyrka jord i drift (med innmarksbeite)



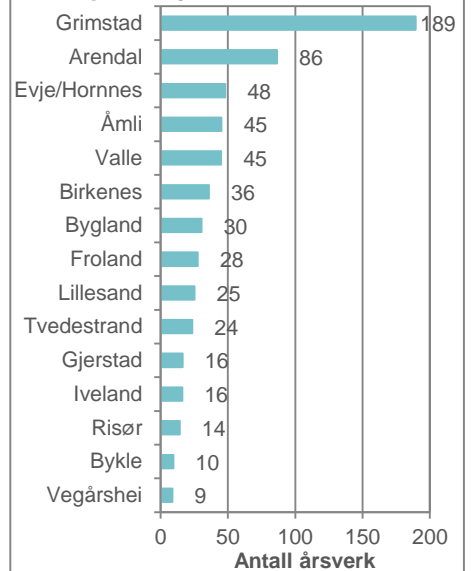
Verdiskaping i jordbruket i 2009



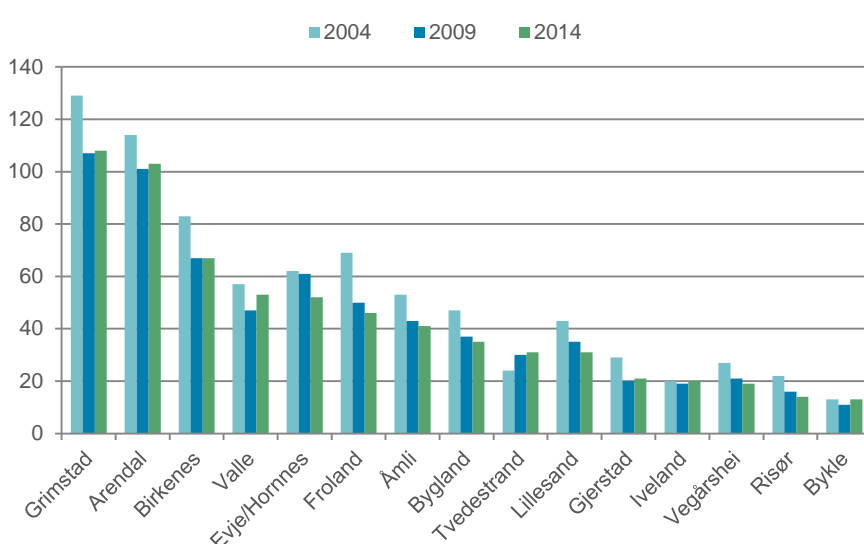
Areal pr. jordbruksbedrift



Sysselsetting i primærjordbruket i 2009



Antall jordbruksbedrifter (unntatt birøktbedrifter uten areal)



Forklaringer

* **Storfeenhet:** 1 storfeenhet = 1 melkeku, 1,5 ammeku, 3 storfe ungdom, 7 sauer 2 hester eller 5 hjorter. Storfeenheter er en uoffisiell indikator, ikke et nøyaktig mål. Arealbehovet er ca. 10 dekar pr. storfeenhet.

** **Vekstgruppe frukt og bær** inkluderer planteskoleareal.

*** **Verdiskaping/faktorinntekt/nettoprodukt:**

Sum inntekter, jordbruk
+ familiens arbeid på nyanlegg
- sum kostnader før avskrivninger, jordbruk
+ kostnader til leid hjelp
+ kostnader til jordleie

= bruttoprodukt inkl. tilskudd

- sum avskrivninger

= nettoprodukt inkl. tilskudd = faktorinntekt